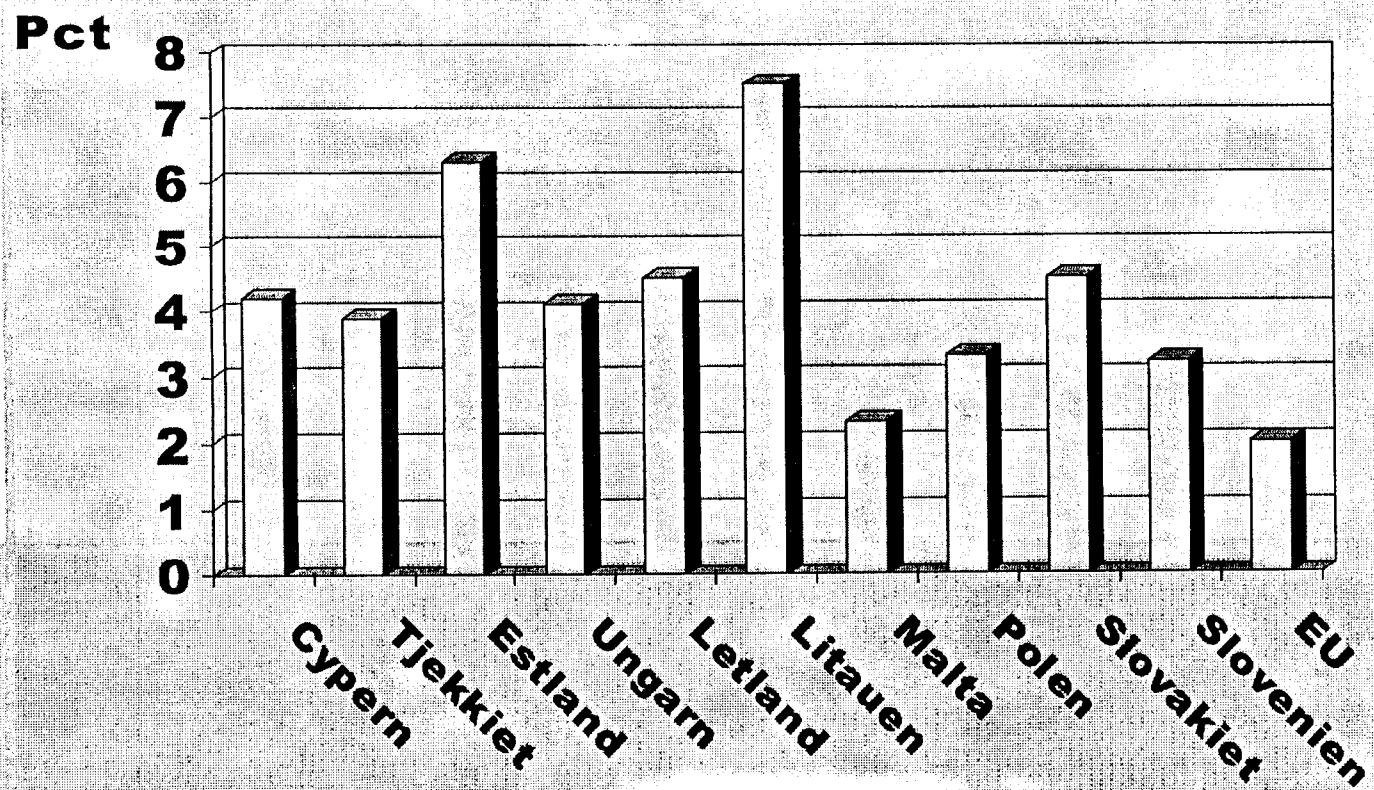

Udvidelsen af EU

- Introduktion
- Sammenligning af ansøgerlande og EU
- "Køreplanen"
- Den finansielle ramme
- Forslagene på landbrugsområdet
- En tilpasset landdistriktpolitik
- Fremtidsscenarioer for landbruget

Landbrugets andel af bnp (2000)

Ansøgerlandene

- Estland
- Letland
- Litauen
- Polen
- Ungarn
- Tjekkiet
- Slovenien
- Slovakiet
- Cypren
- Malta
- Bulgarien
- Rumænien
- Tyrkiet

	Areal, km ²	Indbyggertal, mio
Cypern	9251	0,7
Tjekkiet	78870	10,3
Estland	45223	1,4
Ungarn	93030	10
Letland	64599	2,4
Litauen	65300	3,7
Malta	316	0,4
Polen	312690	38,6
Slovakiet	49030	5,4
Slovenien	20270	2
CC 10	738578	74,7
Bulgarien	110990	8,1
Rumænien	238399	22,4
CC12	1087967	105,2
EU 15	3235394	379,5

	Ldb.areal 000 ha	Ldb. beskæftigelse %
Cypern	134	9,2
Tjekkiet	4280	7,4
Estland	986	7,4
Ungarn	5853	4,8
Letland	2540	13,5
Litauen	3489	19,6
Malta	12	1,9
Polen	18397	18,8
Slovakiet	2444	6,7
Slovenien	486	9,9
CC 10	38622	14,3
Bulgarien	5498	11,3
Rumænien	14874	42,8
CC12	58993	22,1
EU 15	130004	4,3

Køreplan (roadmap)

- Afslutte forhandlingerne i 2002
- Optagelse i 2004
- Op til 10 lande
- Eksisterende aquis
- Overholde Berlin-rammen

Berlin-rammen, 1999-priser, mio €

	2002	2003	2004	2005	2006
1 Landbrug	43900	43770	42760	41930	41660
2 Struktur	30865	30285	29595	29595	29170
7 Førtiltrædelse	3120	3120	3120	3120	3120
Heraf: Sapard	520	520	520	520	520
Ispa	1040	1040	1040	1040	1040
Phare	1560	1560	1560	1560	1560
8. Udvidelsen	6450	9030	11610	14200	16780

Kommissionens forslag af 30. jan. 2002

	2004	2005	2006
Udvidelsen	10794	13400	15966
(margin)	(-816)	(-800)	(-814)
Landbrug	2048	3596	3933
	(-402)	(+666)	(+533)
Struktur	7067	8150	10350
	(-853)	(-1850)	(-1730)
Interne politikker	1176	1096	1071
	(+386)	(+276)	(+221)
Administration	503	558	612
	(+53)	(+108)	(+162)

Udvidelsen landbrug, mio €, 99-priser

	2004	2005	2006
Landbrug	2048	3596	3933
heraf landdistriktsstøtte	1532	1674	1781
markedsstøtte	516	749	734
direkte støtte	0	1173	1418

Kvoter, direkte støtte mm

Mål at etablere fælles holdning i EU til:

- Direkte støtte
- Produktionskvoter mm
- Landdistriktsudvikling

Direkte støtte

Kommissionens udgangspunkt:

- Omstrukturering i gang,
 - men ikke tilendebragt
- Landbrugsstruktur præget af dualisme

Kommissionens forslag

- Gradvis indfasning af direkte støtte
 - 25% i 2004
 - 30% i 2005
 - 35% i 2006
 - 100% i 2013
- Mulighed for national støtte
- Mulighed for forenklet ordning til udbetaling af direkte støtte

Forenklet ordning

- Option
- Afkoblet arealbetalning
- Udbetaling af al støtte til areal
- Ens støtte pr. land
- Maksimalt i 5 år

Produktionskvoter

Referenceperiode

- Data for produktion
- 1995-1999 er udgangspunktet
 - Dog mulighed for at inddrage særlige omstændigheder som naturkatastrofer og væsentlige markedsforstyrrelser

Reference for korn

■ Basisareal

Gns. af arealer i 1997-99

(I EU anvendes 1989-91)

■ Referenceudbytte

Gns. af udbytter i 1995-1999 minus høieste og
laveste udbytte

(I EU anvendes 1987-91)

Udvikling af landdistrikter

- Kort programperiode 2004-2006
- Differentierede bevillinger
- Medfinansiering fra EU op til 80%

Foranstaltninger

- Som allerede kendes fra EU
- Miljøvenligt landbrug
- Ugunstigt stillede områder
- Førtidspensionering
- Skove

Nye foranstaltninger

- Støtte til omstrukturering af semi-subsistenslandbrug
Max 750 €/år i 3 år
- Etablering af producentgrupper
- Teknisk assistance til gennemførelse af landdistriktsplaner

Justering af foranstaltninger

- Investeringer i gårde
- Støtte til konsulenttjeneste og rådgivning
- LEADER+ integreres frem til 2006 i det generelle landdistriktsprogram

Tiden før og efter udvidelsen

Økonomi og

Samhandel

- Analysen omfatter de 10 Central- og østeuropæiske lande (incl. Rumænien og Bulgarien) men ikke Cypern og Malta

Landbrugshandel EU/CC, % af total

	% af export	% af import
Cypern	68	63
Tjekkiet	39	49
Estland	38	55
Ungarn	47	52
Letland	37	45
Litauen	35	42
Malta	23	70
Polen	45	54
Slovakiet	23	40
Slovenien	24	51
CC 10	42	51
EU 15	12,5	10

Kommissionens analyse marts 2002

4 scenarier

1. Basis – uændret politik, ingen udvidelse
2. CAP – landene optages i EU uden direkte støtte
3. CAP DP - landene optages i EU med 100% direkte støtte
4. Anmodninger – landene optages i EU med 100% direkte støtte og kvoter som anmodet

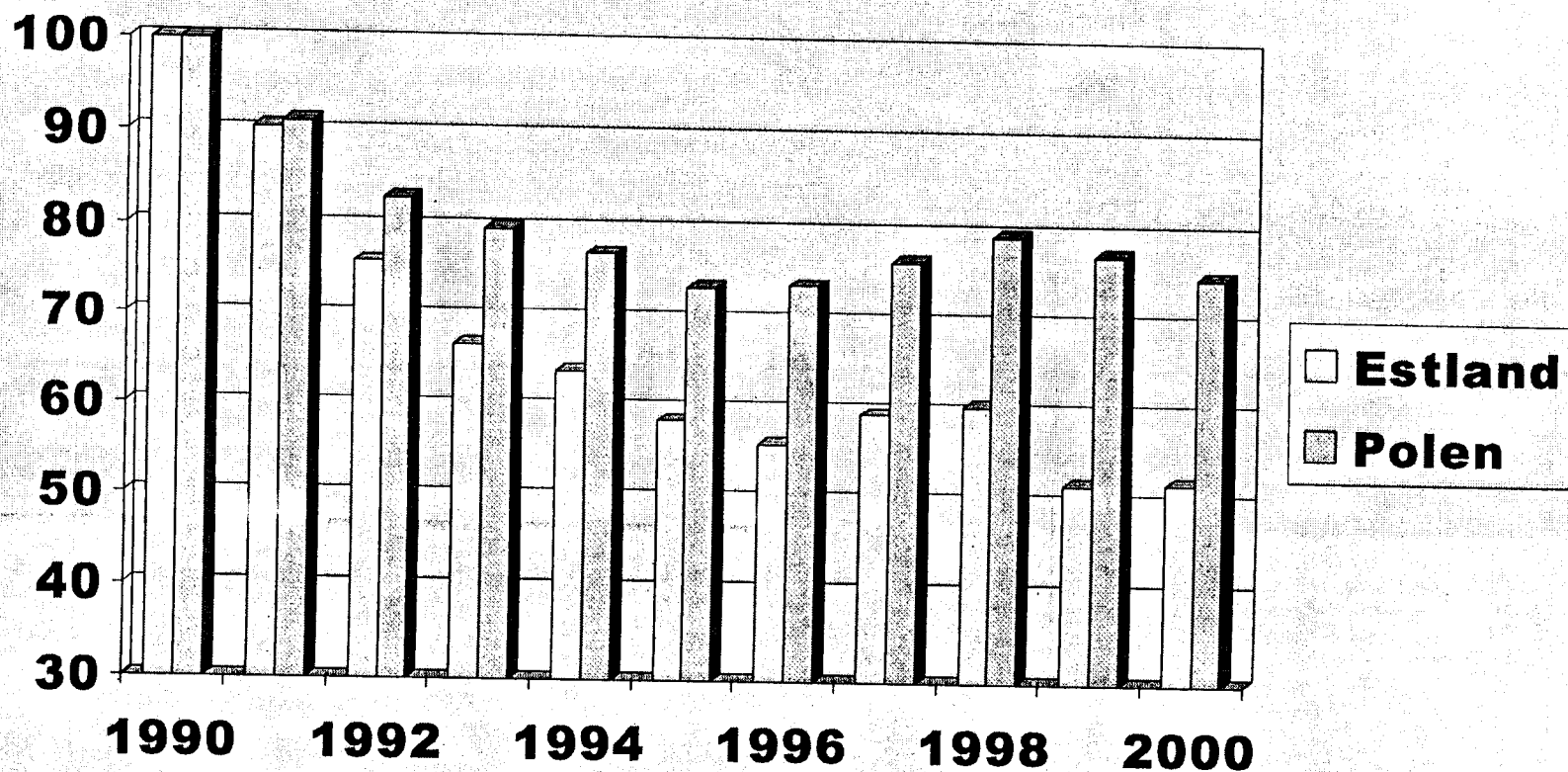
NU-situationen

- Analyse-resultater ses i forhold til nu-situationen
- Væsentlige omstruktureringer har fundet sted

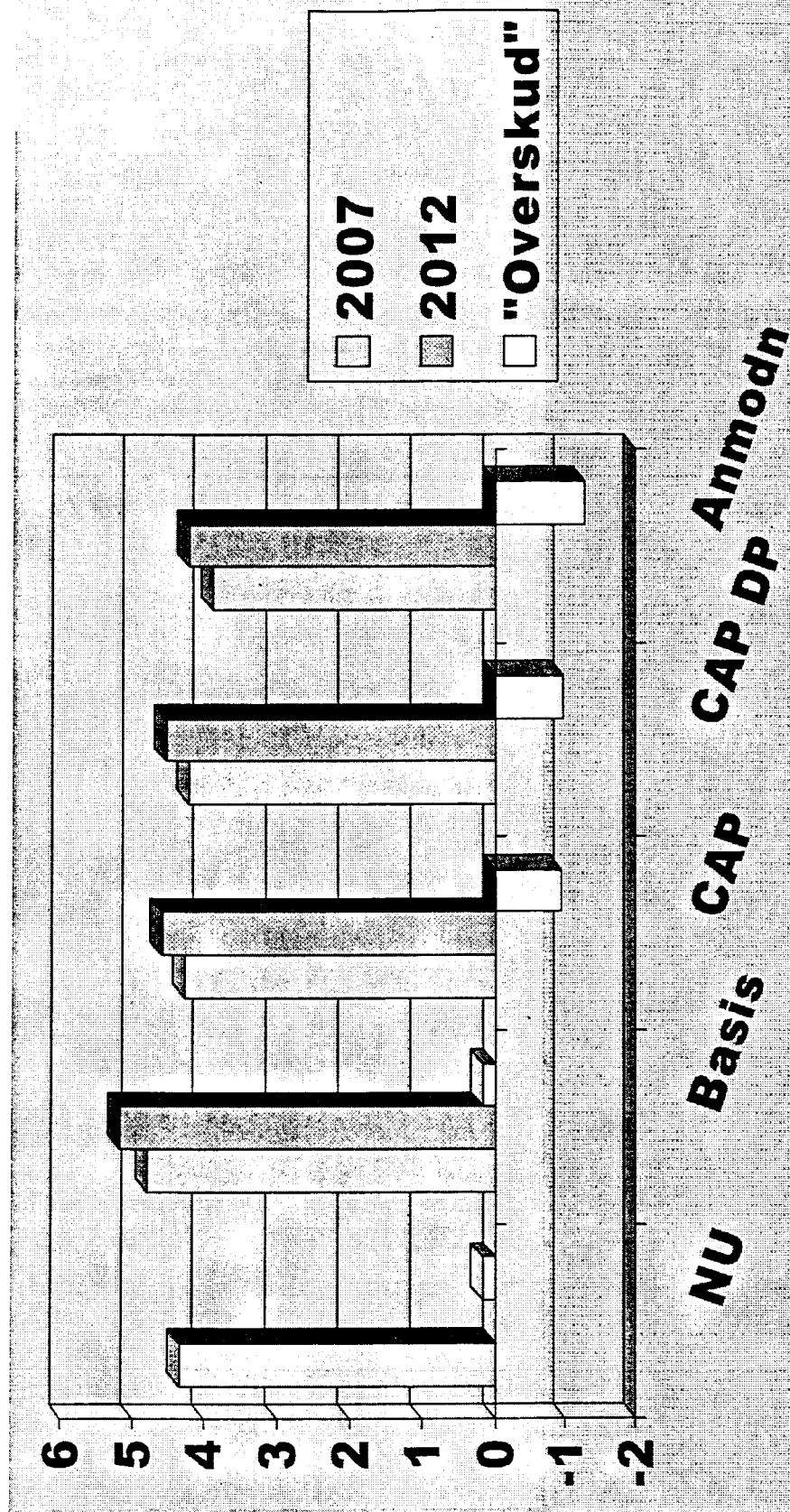
Analysen viser udviklingen frem til 2007 og 2012

Mælkeproduktion i Polen og Estland

indeks 1990=100

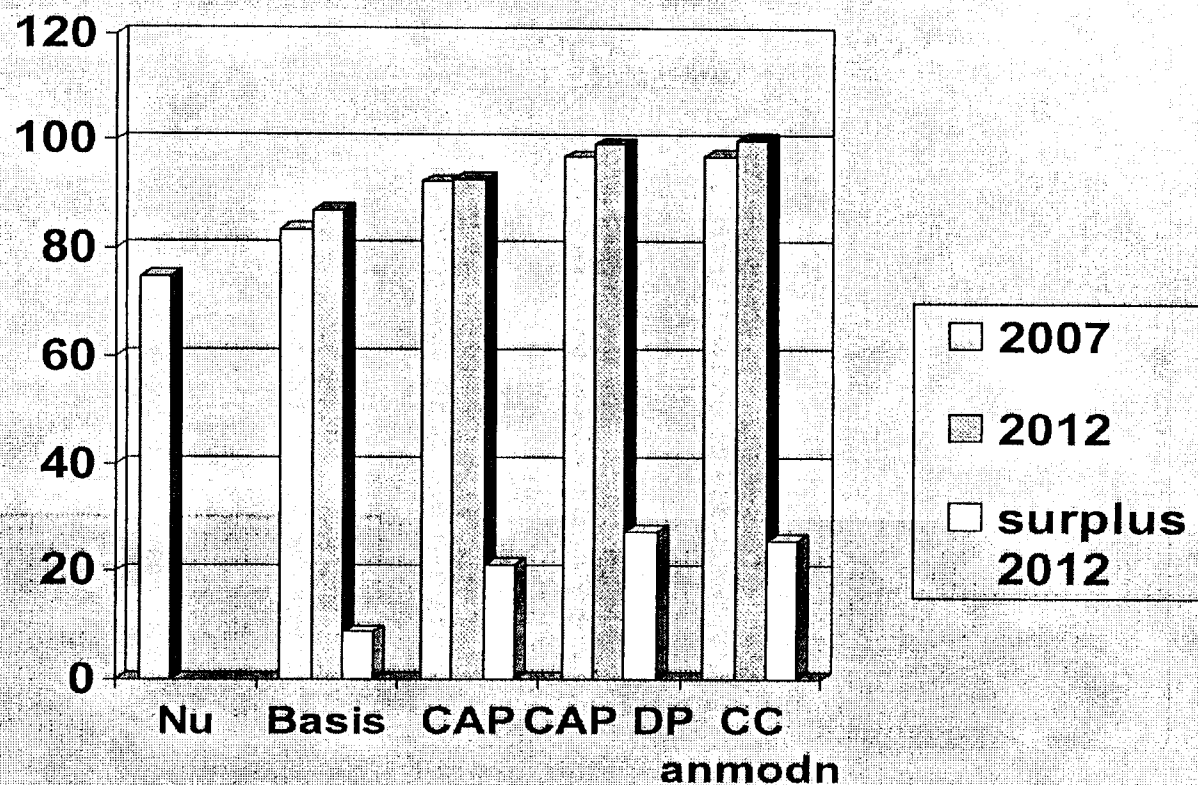

Svinekød, mio tons

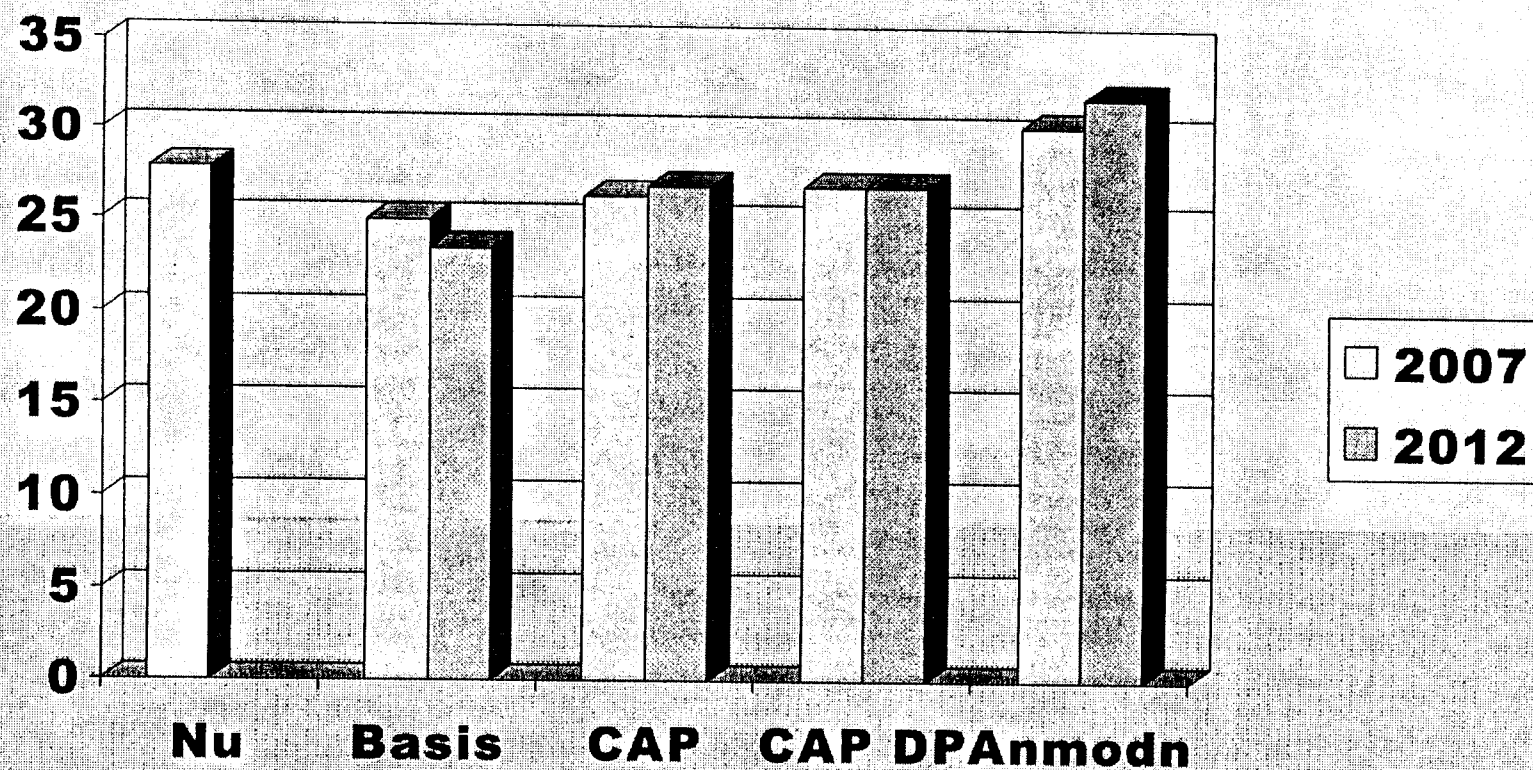

Korn, mio tons

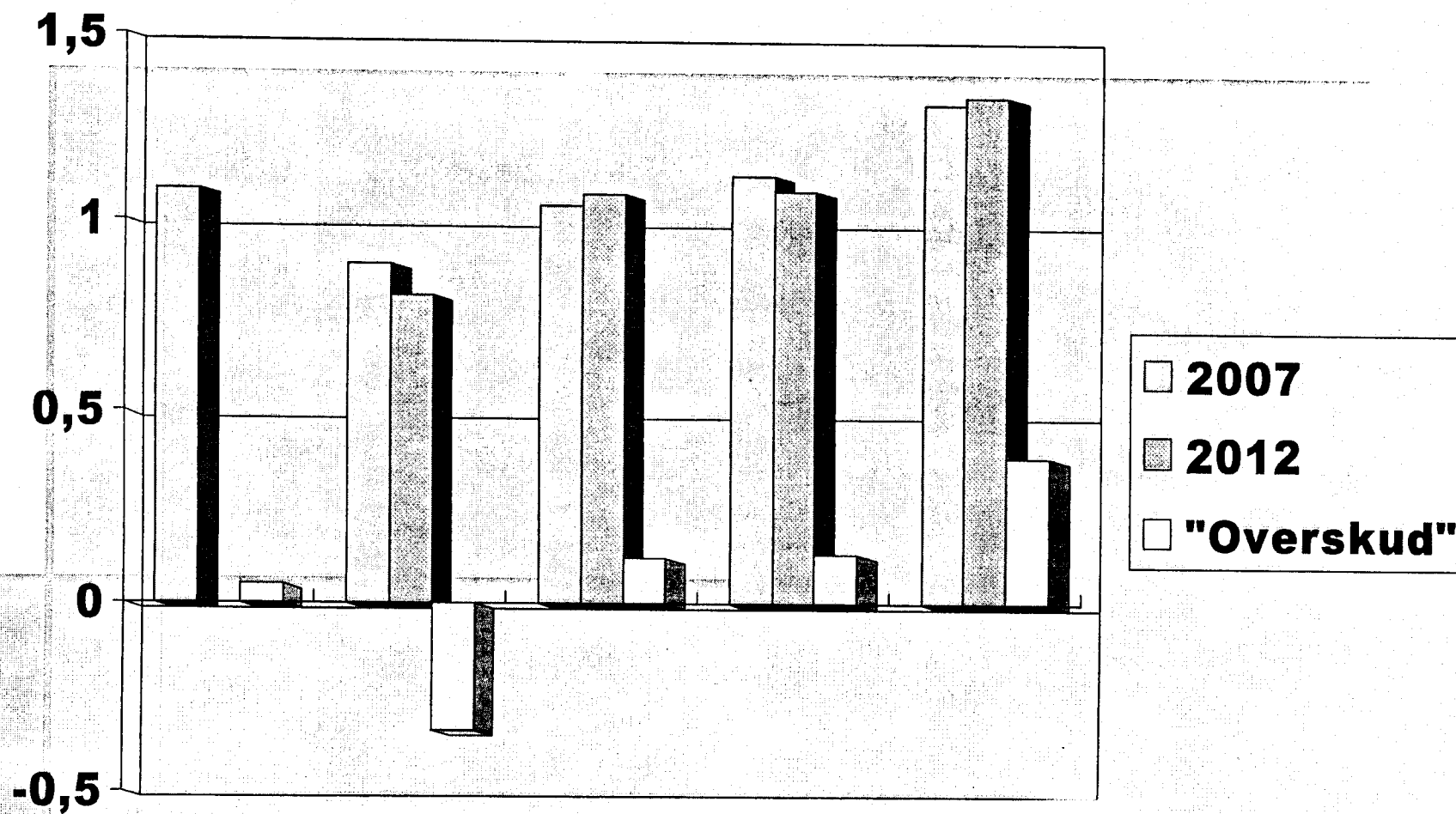
- Produktion af korn i 2007 og 2012
- Overskud til eksport

Mælkeproduktion, mio tons

Oksekød, mio tons

Afgørøder, værdi, 2002=100

	Basis	CAP	CAP DP	Anmodn
Tjekkiet	102	147	147	147
Estland	102	110	107	113
Ungarn	98	147	147	147
Lettland	103	102	92	96
Litauen	97	97	85	85
Polen	102	118	124	123
Slovakiet	106	130	136	136
Slovenien	101	109	108	109
CEEC-8	101	125	127	128

Husdyr, værdi, 2002=100

	Basis	CAP	CAP DP	Anmodn
Tjekkiet	101	129	130	139
Estland	86	139	160	182
Ungarn	93	88	87	96
Lettland	86	151	166	155
Litauen	83	113	133	128
Polen	94	131	130	148
Slovakiet	97	112	112	113
Slovenien	108	92	99	98
CEEC-8	95	120	121	133

Værditilvækst, incl. støtte, 2000=100

	Basis	CAP	CAP DP	Anmodn
Tjekkiet	101	160	221	246
Estland	88	155	241	354
Ungarn	94	116	169	194
Lettland	84	159	265	344
Litauen	79	105	206	218
Polen	97	135	188	229
Slovakiet	99	145	248	265
Slovenien	106	96	133	134
CEEC-8	96	130	189	223

Bruxelles, den 30. januar 2002

Kommissionens bud på en fair aftale om finansieringen af EU's udvidelse

Europa-Kommissionen kom i dag med et godt bud på, hvordan udvidelsen af EU skal finansieres indtil 2006. Forslaget overholder både de udgiftslofter, der er pålagt ifølge budgetreglerne, og viser EU's solidaritet med de ti mulige nye medlemsstater. Ifølge Kommissionen skal tilbuddet ikke betragtes som et udgangspunkt for vidtrækkende forhandlinger: det er et bud på, hvor langt man kan gå under de givne omstændigheder. «Meddelelsen», som blev vedtaget i dag, giver ministerrådet mulighed for at føre en overordnet debat om udvidelsens finansielle aspekter og vil danne grundlag for Kommissionens detaljerede forhandlingspositioner vedrørende landbrug, strukturpolitik og budget.

Günter Verheugen, kommissær for udvidelsen, havde følgende kommentar til forslaget: «Tilbuddet er en fin balance mellem kandidatlandenes forventninger til fuldt medlemsskab af EU og EU's budgetmæssige begrænsninger. Sagt med andre ord: det er det bedste bud på en aftale og ikke en opfordring til forhandling. Det giver kandidatlandene mulighed for at nyde godt af EU's bistand. Der vil efter aftale være en overgangsperiode for en række andre områder, men ingen medlemsstat skal behandles som andenrangsmedlem. For de nuværende medlemsstater betyder forslaget, at de ikke behøver at frygte yderligere finansielle omkostninger på grund af udvidelsen».

Michaele Schreyer, kommissær for budget, udtalte: «Kommissionens forslag viser, at der ligger en god og omhyggeligt beregnet økonomi bag udvidelsen. Mellem 0,09% til 0,14% af det udvidede EU's bruttonationalindkomst vil blive anvendt til dækning af udgifter i de nye medlemsstater: et forenet Europa er meget værd. Jeg forventer omhyggelige drøftelser uden unødvendige konflikter, da dette velafbalancerede finansieringsforslag er et godt budgetgrundlag for udvidelsen af EU.»

Overholdelse af budgetlofter

I den meddelelse, Kommissionen vedtog i dag, lægger den sig fast på den generelle holdning, den har til hensigt at tage i fremtidige udkast til fælles holdninger vedrørende **landbrug, strukturpolitik og budget**. Disse forhandlingskapitler vil blive behandlet under det spanske formandskab, hvor man vil fastlægge EU's fælles holdninger med henblik på at nå frem til en aftale med kandidatlandene om alle tre kapitler.

I den overordnede budgetramme, der blev vedtaget af de 15 medlemsstater på topmødet i Berlin i 1999, var der beregnet årlige beløb for 2002 til 2006, der steg fra 6,450 mia. EUR til 16,780 mia. EUR i form af forpligtelsesbevillinger på grundlag af et scenario for en udvidelse med seks nye medlemsstater i 2002. De tilsvarende betalingsbevillinger stiger fra 4,14 mia. EUR i 2002 til 14,22 mia. i 2006.

Eftersom udvidelsen ikke vil ske før 2004 og kan omfatte op til ti nye medlemsstater, må Berlin-scenariet justeres.

De beløb, der i princippet er afsat til udvidelsen i 2002 og 2003, er ikke tilgængelige, da de ikke kan overføres til senere år, fordi lofterne i de finansielle overslag er etårige. Det er derfor Kommissionens udgangspunkt at udarbejde forslag, der svarer til de udgiftslofter, man nåede til enighed om i Berlin for årene 2004 til 2006, og indarbejde de nødvendige justeringer for det mulige antal nye medlemsstater.

Ressourcerne til at finansiere tiltrædelsen af ti medlemsstater i stedet for seks findes for strukturpolitikens vedkommende ved at tage udgangspunkt i et beløb svarende til, hvad der oprindeligt var afsat til de første tre år af tiltrædelsen (dvs. 2002, 2003 og 2003) og ikke i det beløb, der er afsat til 2004 til 2006. Herved er det muligt at finansiere en udvidelse med op til ti medlemsstater i stedet for seks under Berlin-lofterne, **alt imens der tages hånd om særlige problemer, som er dukket op under tiltrædelsesprocessen, herunder især landbrugspolitik, strukturpolitik, nuklear sikkerhed, administrativ kapacitet, Cypren (den nordlige del) og eventuelle budgetkompensationer.**

Landbrug

Da landbrug er et meget komplekst område, er detaljerede beregninger angivet i anden meddelelse, som også blev vedtaget i dag (se IP/02/176).

Inden for landbrug må følgende tilpasninger foretages:

De justerede beløb for markedspolitikken under den fælles landbrugspolitik svarer til 516 mio. EUR i 2004, 749 mio. EUR i 2005 og 734 mio. EUR i 2006.

Med hensyn til **direkte betalinger** foreslår Kommissionen, at den fulde anvendelse af EU-retten vedrørende direkte betalinger gennemføres ad to omgange: i **første omgang** indføres direkte betalinger i de nye medlemsstater svarende til et niveau på 25% af den nuværende ordning i 2004, 30% i 2005 og 35% i 2006. Det svarer til beløb på 1,173 mia. EUR for 2005 og 1,418 mia. EUR for 2006. For at lette gennemførelsen får nye medlemsstater mulighed for at anvende en forenklet, områdespecifik ordning i en afgrænset periode. De får også lov til selv at supplere betalingerne op for at undgå, at det samlede støtteniveau ikke falder ved tiltrædelsen.

I **anden omgang** dvs. efter 2006, indføres direkte betalinger gradvist således, at det sikres, at de nye medlemsstater i 2013 når det støtteloft, der på det tidspunkt er gældende. En sådan overgangsordning **influerer ikke på eventuelle ændringer af ordningen.**

Kommissionen foreslår endvidere at **tilpasse overgangen til EU's landbrugsudviklingspolitik bedre** til de nye medlemsstaters behov for så vidt gælder programmeringsperioden 2004 til 2006. Dette er ensbetydende med en justering af beløbene til politikken for udvikling af landdistrikter svarende til 1,532 mia. EUR i 2004, 1,674 mia. EUR i 2005 og 1,781 mia. EUR i 2006.

Strukturforanstaltninger

I Berlin-scenariet går man ud fra, at seks nye medlemsstater skal drage fordel af EU's strukturforanstaltninger i en periode på fem år (2002-2006). Da Berlin-scenariet kun dækker strukturforanstaltningerne frem til 2006, begrænser det perioden til tre år (2004-2006). Der må i denne periode findes en balance mellem kandidatlandenes begrænsede absorptionsevne og en gennemførelse, der sker hurtigere end planlagt i Berlin for de første tre år efter tiltrædelsen. Absorptionsevnen kan øges, hvis **ressourcerne koncentreres om udgifter under Samhørighedsfonden til de nye medlemsstater**, dvs. udgifter inden for miljø og infrastruktur, hvor der er behov for at gøre en stor indsats efter tiltrædelsen.

En rimelig løsning ville være at foreslå beløbsrammer til strukturforanstaltninger, hvor Samhørighedsfondens andel udgør en tredjedel sammenlignet med de 18%, der på nuværende tidspunkt ydes til fire EU-medlemsstater. De justerede beløb svarende hertil findes i tabellen i bilaget.

Intern politik

Det er Kommissionens opfattelse, at der også på nuværende tidspunkt må foretages justeringer af ressourcerne til **nuklear sikkerhed** og til videreførelsen af visse **institutionsopbyggende foranstaltninger** i perioden 2004-2006, som har til formål at styrke den administrative kapacitet.

- **Nuklear sikkerhed:** som følge af at EU insisterer på et højt nukleart sikkerhedsniveau, har flere kandidatlande besluttet at nedlægge en række atomkraftværker, som ifølge internationale vurderinger ville være for dyre at modernisere. EU yder allerede nu støtte til nedlægningsarbejdet. Kommissionen foreslår, at der allokeres særlige ressourcer til nedlæggelsen af atomkraftværkerne Bohunice i Slovakiet (20 mio. EUR for hvert af årene 2004, 2005 og 2006) og Ignalina NPP i Litauen (105 mio. EUR i 2004 og 70 mio. EUR i både 2005 og 2006).
- **Overgangsfacilitet til institutionel opbygning:** en vigtig forudsætning for tiltrædelsen er at skabe og styrke de rette administrative strukturer, således at EU-retten kan gennemføres. Institutionel opbygning udgør på nuværende tidspunkt ca. 1 mia. EUR om året og finansieres via førtiltrædelsesprogrammer (hovedsageligt Phare). Der er imidlertid en række institutionsopbyggende foranstaltninger, som ikke er støtteberettigede under de eksisterende EU-programmer, og foranstaltningerne under Phare skal også udfases inden tiltrædelsen. Kommissionen foreslår derfor at oprette en overgangsfacilitet på 200 mio. EUR i 2004, 120 mio. EUR i 2005 og 60 mio. EUR i 2006.

Cypern (den nordlige del)

EU opfordrer stærkt de involverede parter til at nå frem til en politisk aftale og finde en løsning på Cypern-problemet. I den finansielle ramme, der blev fastlagt i Berlin, blev der ikke taget højde for den nordlige del af Cypern, og Kommissionen foreslår derfor at justere rammen i forbindelse med en politisk aftale. På trods af at den nordlige del er en af de fattigste regioner i kandidatlandene, modtager den ikke førtiltrædelsesstøtte. Forpligtelserne til den nordlige del af Cypern beløber sig i alt til 39 mio. EUR i 2004, 67 mio. EUR i 2005 og 100 mio. EUR i 2006.

Overgangsordninger for budgetkompensationer

På grundlag af den budgetramme, der er angivet i meddelelsen, kan nye medlemsstater forvente, at betalinger stiger fra 5,686 mia. EUR i 2004 til 11,84 mia. EUR i 2006. Efter tiltrædelsen vil de samtidig skulle bidrage fuldt ud til EU-budgettet, hvilket svarer til ca. 5 mia. pr. år.

Kommissionen foreslår, at der fra starten indføres regler for de nye medlemsstaters bidrag til EU-budgettet. De nye medlemsstater kan efter tiltrædelsen dog med rette forvente, at deres nettosaldo i forhold til EU, som i øjeblikket er positiv grundet førtiltrædelsesstøtte, ikke forringes. Derfor må budgetkompensationer i form af engangsbetøb overvejes. Den margin, der er (i forpligtelsesbevillinger) i forhold til det overordnede loft, og som udgør 816 mio. EUR i 2004, 800 mio. EUR i 2005 og 814 mio. EUR i 2006, bør derfor tjene til at finansiere en del af budgetkompensationerne, hvis størrelse fastsættes på et senere tidspunkt i forhandlingerne. Det loft, der blev lagt over betalingsbevillinger i Berlin, bør under alle omstændigheder overholdes.

Bulgarien og Rumænien

Den foreslåede ramme for 2004-2006 tager ikke højde for Bulgarien og Rumænien, som ikke påtænker at tiltræde EU før 2007. I overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner på topmødet i Laeken vil Kommissionen alligevel i sit strategipapir af 2002 for udvidelsen foreslå en ajourført forhandlingsplan og om nødvendigt en revideret førtiltrædelsesstrategi for de kandidatlande, der ikke er med i den første tiltrædelsesrunde.

Finansiell ramme for udvidelsen 2004 – 2006
(I mia. EUR, 1999-priser)

Scenario: 10 nye medlemsstater tiltræder i 2004	2004	2005	2006
Forpligtelsesbevillinger			
Landbrug	2,048	3,596	3,933
Strukturforanstaltninger	7,067	8,150	10,350
Intern politik	1,176	1,096	1,071
Administration	0,503	0,558	0,612
Forpligtelsesbevillinger i alt	10,794	13,400	15,966
<i>Samlede forpligtelsesbevillinger (Berlin-scenariet 1999)</i>	<i>11,610</i>	<i>14,200</i>	<i>16,780</i>
Betalingsbevillinger (udvidelsen)	5,686	10,493	11,840
<i>Betalingsbevillinger (Berlin-scenariet 1999)</i>	<i>8,890</i>	<i>11,440</i>	<i>14,220</i>
Budgetkompensationer pm	...	...	...

Bruxelles, den 30. januar 2002

Udvidelse og landbrug: Integrationsstrategi for EU's nye medlemsstater

Kommissionen har i dag offentliggjort sin strategi for, hvordan EU's udvidelsesforhandlinger om landbrug skal gribes an: direkte støtte til producenterne og produktionskvoter til de nye medlemsstater, når de har tiltrådt EU i 2004. For at lette overgangsproblemerne i landdistrikterne og fremme den nødvendige omstrukturering af de nye medlemsstaters landbrugssektor foreslår Kommissionen at øge den finansielle støtte ved at intensivere udviklingen af landdistrikterne. Indføres der straks fuld direkte støtte, vil det fastfryse de eksisterende strukturer og hæmme moderniseringen, hvorfor Kommissionen går ind for, at den direkte støtte indføres gradvis i løbet af en overgangsperiode på 10 år: for 2004, 2005 og 2006 bliver den direkte støtte på 25, 30 og 35%, og i 2013 når den op på 100%. Ifølge forslaget kan støtten suppleres med nationale midler. De nye medlemsstater får imidlertid straks adgang til den fælles landbrugspolitikks markedsforanstaltninger, som fx kornintervention.

Af forenklingssyn og for at indføre ordentlig kontrol fra begyndelsen har Kommissionen foreslået en forenklet ordning med direkte støtte for de første tre år med mulighed for to års forlængelse. De nye medlemsstater bør have mulighed for at yde direkte støtte i form af en arealstøtte, der er uafhængig af produktionen, og som udbetales pr. hektar. Kommissionen foreslår også at fastsætte produktionskvoter for sukker og mælk på basis af gennemsnitsproduktionen i perioden 1995-1999. Den foreslåede strategi er fuldt forenelig med de lofter over udgifter til udvidelsen, som blev aftalt på Det Europæiske Råds møde i Berlin i 1999, og med EU's WTO-forpligtelser, herunder EU's landbrugsforhandlingsposition inden for rammerne af WTO-Doha-dagsordenen for udvikling.

Ifølge Franz Fischler, kommissær med ansvar for landbrug, udvikling af landdistrikterne og fiskeri, er dette en fair, velafbalanceret og fornuftig pakke. Vor strategi er fornuftig både i økonomisk, økologisk og social henseende. Den sikrer, at EU's midler gives godt ud på at sætte skub i den nødvendige omstrukturingsproces i de nye medlemsstater. Og den er fornuftig, fordi vi fuldt ud respekterer Berlin-lofterne. Sammenholdt med det, der gælder for de 15 EU-lande, er vi parat til at give de nye medlemsstater 50% ekstra til udvikling af landdistrikterne for at opnå en sammenhængende, bæredygtig udviklingspolitik på det område. Vi må leve op til vort ansvar. Hvis vi ikke hjælper med til at modernisere landbruget og sprede beskæftigelsen i landdistrikterne, vil omstruktureringen af landbruget fremkalde en spiral af voksende arbejdsløshed og destabiliserede landbosamfund.

Det ville være ineffektivt straks at yde fuld direkte støtte, fordi det ville bremse omstruktureringen og kunne føre til social splittelse. Vi foreslår derfor først at indføre en meget lavere direkte støtte som et sikkerhedsnet for at give en vis indkomststabilitet. Det er klart, at der efter overgangsperioderne kun vil gælde en fælles landbrugspolitik for alle medlemsstaterne og ikke en tostrengt politik. Vi kan lige så godt se i øjnene, at et udvidet EU koster penge.

Det nytter ikke, at udvidelsesdebatten udelukkende kommer til at dreje sig om, hvordan udgifterne kan holdes nede. Hvis medlemsstaterne lever op til deres forpligtelser, bliver udgifterne også til at klare.

Hvad bliver de finansielle konsekvenser?

Kommissionens strategi ligger inden for de finansielle rammer for udvidelsen, som stats- og regeringscheferne opstillede i Berlin.

Forventede landbrugsudgifter ("støtte") til de 10 nye medlemsstater:

millioner € - 1999			
	2004	2005	2006
Direkte støtte i alt	p.m.	1173	1418
Markedsudgifter	516	749	734
Udvikl. af landdistrikterne	748	1187	1730
I ALT	1264	3109	3882

En intensiveret politik for udvikling af landdistrikterne for at fremme ændringer

For at løse strukturproblemerne i de nye medlemsstaters landdistrikter går Kommissionen ind for en intensiveret strategi for udvikling af landdistrikterne, der er bredt anlagt og bakket op af flere midler, end de nuværende EU-lande har til rådighed. Fra første dag efter tiltrædelsen vil en række udviklingsforanstaltninger blive medfinansieret med højst 80% af EU (se nedenfor).

En særlig foranstaltning for at gøre bedrifter, der delvis producerer til eget forbrug, levedygtige

I ansøgerlandene er der mange bedrifter, der producerer til eget forbrug, men som afsætter størstedelen af deres produktion. For at hjælpe dem med at udvikle sig til økonomisk rentable bedrifter **foreslås der en særlig foranstaltning for landbrug, der delvis producerer til eget forbrug.** Denne foranstaltning består af en fast støtte på højst 750 EUR. Støtten udbetales på betingelse af, at der fremlægges en virksomhedsplan, der viser, at bedriften kan gøres økonomisk rentabel.

¹ For 2004 skal der ikke afsættes midler til direkte støtte på EU-budgettet, fordi de nok vil blive udbetalt af medlemsstaterne i 2004, men først refunderet via EU-budgettet i 2005.

Den midlertidige indkomststøtte skal bruges til at afhjælpe likviditetsproblemer og husstandens indkomstvanskeligheder, efterhånden som der foretages yderligere omstrukturering for at sikre bedriftens fremtid.

Støtteberettigede foranstaltninger for udvikling af landdistrikterne (højst 80% finansieret af EU)

- førtidspensionering af landbrugere
- støtte til ugunstigt stillede områder og områder med miljørestriktioner
- miljøvenlige landbrugsprogrammer
- skovrejsning på landbrugsjord
- særlige foranstaltninger for bedrifter, der delvis producerer til eget forbrug
- oprettelse af producentsammenslutninger
- teknisk bistand

Yderligere landbrugsforanstaltninger² vil blive finansieret af strukturfondene (EUGFL, Udviklingssektionen).

Gradvis forhøjelse af den direkte støtte

Kommissionen foreslår, at den direkte støtte for 2004 til at starte med sættes til 25% af den nugældende støtte, hvorefter den forhøjes til 30% i 2005 og 35% i 2006. I anden fase efter 2006 vil den direkte støtte blive forhøjet procentuelt på en sådan måde, at de nye medlemsstater i 2013 når op på det niveau, som gælder på det tidspunkt.

Kommissionen har taget flere faktorer i betragtning. Hvis der indføres direkte støtte for hurtigt i ansøgerlandene, er der alvorlig risiko for, at den hårdt tiltrængte omstrukturering bremses eller endda helt ophører og skaber en ond cirkel med lav produktivitet, lave standarder og stor skjult arbejdsløshed. Høj direkte støtte ville sandsynligvis fastlåse eksisterende strukturer i en periode, hvor der burde ske hurtige omstruktureringer. Især for bedrifter, der delvis producerer til eget forbrug, ville en høj støtte fastfryse en produktionsform, der er baseret på privat forbrug, ved at sikre deres levedygtighed. Der ville ikke være noget videre incitament til at investere støtten i produktion eller alternative aktiviteter. Dette mål vil meget bedre kunne nås ved hjælp af programmer for udvikling af landdistrikterne. Ved meget store pengeindsprøjtninger i form af direkte støtte til bestemte dele af en erhvervsgruppe ville der også være risiko for, at der opstod betydelige indkomstforskelle og sociale spændinger.

² Investeringer i landbrugsbedrifter, støtte til unge landbrugere, uddannelse, andre skovbrugsforanstaltninger, forbedring af forarbejdning og afsætning, tilpasning og udvikling af landdistrikterne.

Muligheden for at yde supplerende statsstøtte

Hvis den statsstøtte, der blev ydet før tiltrædelsen, var højere end den direkte støtte i henhold til den fælles landbrugspolitik under indfasningen, ville det kunne give producenterne økonomiske problemer. Endvidere ville EU-medlemsskabet få skyld for den faldende landbrugsindkomststøtte. For at undgå disse uønskede virkninger bør de nye medlemsstater have mulighed for at supplere den direkte støtte, så den bliver af samme størrelsesorden som før tiltrædelsen, på betingelse af, at den samlede støtte ikke overstiger den direkte støtte, der ydes i de eksisterende medlemsstater. En eventuel supplerende statsstøtte skal godkendes af Kommissionen.

Forenklet ordning for direkte støtte – frivillig overgangsforanstaltning

I henhold til den forenklede ordning bør de nye medlemsstater have mulighed for at yde direkte støtte i en begrænset periode i form af en uafhængig arealstøtte for hele landbrugsarealet. For hvert enkelt land beregnes der på grundlag af landets samlede bevillingsramme for direkte støtte og dets udnyttede landbrugsareal en gennemsnitlig arealstøtte. Alle typer landbrugsjord er støtteberettiget. Et areal skal for at kunne komme i betragtning være på mindst 0,3 ha.

Ordningen bør være både **frivillig** og **tidsbegrænset**. Den forenklede ordning skal **gælde i tre år med mulighed for at blive forlænget med to gange et år**. Kontrollen med støtten gennemføres ved en simpel fysisk arealkontrol, som principielt foretages ved hjælp af det integrerede system for forvaltning og kontrol. Efter overgangsperiodens udløb er det meningen, at de nye medlemsstater skal med i den normale ordning med direkte indkomststøtte i den form, den har på det tidspunkt.

Hvis de fornødne forvaltnings- og kontrolstrukturer ikke fungerer ordentligt ved overgangsperiodens udløb, vil den forenklede ordning fortsat blive anvendt, og den årlige forhøjelse af den direkte støtte som nævnt ovenfor vil blive fastfrosset, indtil problemerne er løst. Det skal understreges, at den forenklede ordning ikke er et alternativ til det integrerede system for forvaltning og kontrol, men snarere en indskrænket anvendelse af systemet i de første år for at opnå en enklere måde at anvende den direkte støtte på.

Der er flere fordele forbundet med denne fremgangsmåde. Ordningen er enkel at gennemføre og let at kontrollere, hvilket mindsker mulighederne for uregelmæssigheder. Dermed bliver der tid til at konsolidere det integrerede system for forvaltning og kontrol af den direkte støtte. Samtidig reduceres konsekvenserne af tilpasningen, idet støtteændringerne bliver mere homogene, og tendenserne til intensivering og miljøbelastning mindskes. Endelig bliver det lettere for mindre bedrifter at få adgang til EU-midlerne.

Produktionskvoter baseret på nylige referenceperioder

Som et generelt princip foreslår Kommissionen at fastsætte instrumenter til forvaltning af landbrugsproduktionen, som fx produktionskvoter baseret på de seneste referenceperioder, som der foreligger data for, dvs. **fra 1995 til 1999**. Ansøgerlandenes statistikker for en nylig periode er mere pålidelige end statistikkerne fra før overgangsperioden og afspejler bedre tilpasningen af produktionsstrukturerne. Dette betyder ikke, at denne 5-års periode vil blive brugt ensartet i forbindelse med alle ordninger. Den skal snarere bruges som den tidsramme, inden for hvilken man kan vælge den mest relevante referenceperiode for hver enkelt ordning. For mælkekvoter foreslår Kommissionen at anvende produktionstal for 1997-1999. Eventuelt kan det overvejes at tage særlige forhold i betragtning, som fx naturbegivenheder eller større markedsforstyrrelser.

Bruxelles, 18. marts 2002

Kandidatlandenes landmænd vil få det bedre i EU, fremgår det af en kommissionsundersøgelse

Af en undersøgelse, som Europa-Kommissionen offentliggør i dag, fremgår det, at medlemskabet af EU i betydelig grad vil forbedre udsigterne for landmænd i kandidatlandene, uden at der derved skabes større problemer på markederne i et udvidet EU. Fire forskellige politikscenarier ("ingen udvidelse", "indførelse af den fælles landbrugspolitik uden direkte betalinger", "den fælles landbrugspolitik med direkte betalinger" og "kandidatlandenes forhandlingsposition") er blevet evalueret. Simuleringen viser, at selv med de mest pessimistiske omstruktureringsscenarier vil tiltrædelsen af EU kunne få positive virkninger for indkomsterne for landmændene i kandidatlandene. Rapporten fremhæver også Kommissionens position, der går ud på, at den øjeblikkelige udbetaling af 100% af de direkte betalinger vil medføre store sociale fordrejninger og uligheder og hæmme den nødvendige omstrukturering, fordi indkomsterne for landmændene i kandidatlandene kunne blive mere end fordoblet (nærmere oplysninger i bilaget). Undersøgelsen fremhæver, at disse positive sider af EU-medlemskabet kun vil kunne høstes, hvis den nødvendige omstrukturering for at opfylde EU's produktionsnormer gennemføres.

Ifølge rapporten vil selv anvendelse af EU's markedsforanstaltninger som f.eks. intervention uden direkte betalinger sandsynligvis medføre en stigning i landbrugsindkomsterne på omkring 30% for de otte central- og østeuropæiske lande (CØL-8¹) i 2007. Stigningerne vil være særligt betydelige i Tjekkiet (+60%), Letland (+59%), Estland (+55%), Slovakiet (+45%) og Polen (+35%). Anvendelse af 100% af de direkte betalinger på grundlag af nylige referenceperioder vil tredoble denne virkning (indkomst +89%), mens en accept af kandidatlandenes forhandlingspositioner vil firdoble den positive virkning på indkomsterne (+123%).

I en kommentar til resultaterne sagde kommissær Franz Fischler: "Konklusionerne er klare. Hellere inde i varmen end ude i kulden. Medlemskabet af EU vil medføre betydelige fordele for landmændene i kandidatlandene. Undersøgelsen taler et klart sprog. Der er ikke noget, der hedder en blankocheck. Hvis kandidatlandene vil høste fordelene af medlemskabet af EU, skal de overholde produktionsnormerne i EU. For at opnå dette skal de gøre sig de fornødne bestræbelser på at omstrukturere navnlig i husdyrsektoren. Det er derfor, vi har foreslået en øget udvikling af landdistrikterne med målrettede foranstaltninger som f.eks. støtte til semisubsistenslandbrug.

¹ Alle CØL undtagen Bulgarien og Rumænien.

"Udsigterne ved at forblive uden for EU er dårlige især for oksekød- og mejerisektoren. Undersøgelsen understøtter Kommissionens strategi. Det er klart og tydeligt, at med vore forslag om direkte betalinger (25-30-35% fra 2004 til 2006) vil situationen for landmændene i alle kandidatlande være fordelagtigere end ved at forblive uden for EU.

Undersøgelsen viser, at en række direkte betalinger er nødvendige for at stabilisere indkomsterne. Men et lavt niveau af direkte støtte er tilstrækkeligt til at sikre, at tiltrædelsen medfører positive virkninger for indkomsterne i alle CØL.

På den anden side fremgår det også klart af rapporten, at 100% direkte støtte vil føre til en situation, hvor en gennemsnitlig landmand i Ungarn eller Tjekkiet pludselig vil modtage mere end det dobbelte af det gennemsnitlige nationale lønniveau. Det vil underminere bestræbelserne på at omstrukturere arbejdskraften i lande med små landbrug og medføre sociale fordrejninger og uligheder."

Undersøgelsens konklusioner²

1. Dårlige udsigter for landmænd i CØL, hvis de forbliver uden for EU

- Uden medlemskab af EU vil produktionsværdien i de otte CØL, der ønsker at tiltræde i 2004 (CØL-8), sandsynligvis kun stige en smule i markafgrødesektoren og fortsat falde i husdyrsektoren, hvis landene står uden for EU i 2007.
- I markafgrødesektoren vil den største vækst kunne ses i Slovakiet (+6%), mens produktionen af markafgrøder vil falde i Litauen (-3%). Udsigterne er langt mere pessimistiske for husdyrproduktionen i alle lande undtagen Slovenien og i mindre grad i Tjekkiet, hvor produktionen falder. Denne situation er særlig udpræget i de baltiske lande og Ungarn. Indkomsterne i CØL-8 forventes derfor at falde med 4% i gennemsnit i forhold til 2002. De eneste undtagelser til den generelle nedgang i indkomsterne vedrører Slovenien og i mindre grad Tjekkiet. Både Polen og Ungarn ligger tæt på gennemsnittet.

Om kandidatlandene vil være i stand til at høste alle fordele af medlemskabet af EU, vil afhænge af deres evne til at overholde hele EU-regelsættet og producere i overensstemmelse med EU's normer i husdyrsektoren, navnlig i landene med mange semisubsistenslandbrug. Undersøgelsen forudsiger ikke sådanne problemer for markafgrødesektoren.

² Undersøgelsen "Analysis of the Impact on Agricultural Markets and Incomes of EU Enlargement to the CEECs", er baseret på den europæiske simuleringsmodel (ESIM), der blev kørt internt i GD AGRI.

Fire scenarier blev simuleret:

1. "Basislinje", der forudsætter ikke-tiltrædelse og uændrede landbrugspolitikker i CØL.
2. "CAP", gennemførelse af den fælles landbrugspolitik uden direkte betalinger. Produktionskvoterne er baseret på en nylig referenceperiode.
3. "CAP DP", gennemførelse af den fælles landbrugspolitik med fuldstændige direkte betalinger. Produktionskvoterne er baseret på en nylig referenceperiode.
4. "CC position", gennemførelse af den fælles landbrugspolitik med fuldstændige direkte betalinger og kvoter. De direkte betalinger og kvoterne er baseret på den position, som kandidatlandene fremlagde inden juli 2001.

Kommissionen har i sine forslag indføjet foranstaltninger, der skal sikre, at kandidatlandene kan opnå disse fordele i 2007 i form af omstrukturingsstøtte til udvikling af landdistrikterne og en specifik foranstaltning, der skal hjælpe semisubsistenslandbrug til at opfylde alle handelsnormer.

Den nødvendige omstrukturering ville være langt mere smertefuld uden for EU, idet der ikke ville være adgang til målrettede programmer for udvikling af landdistrikterne og strukturfondsprogrammer.

2. Et lavt niveau af direkte støtte er tilstrækkelig til at sikre, at udvidelsen vil få positive virkninger for indkomsterne i alle CØL

- Anvendelse af 100% direkte betalinger på grundlag af nylige referenceperioder tredobler virkningerne for indkomsterne (+89%) sammenlignet med prispolitikken alene, mens kandidatlandenes forhandlingspositioner firdobler virkningerne (+123%).
- Under alle omstændigheder vil situationen for kandidatlandene ifølge Europa-Kommissionens forslag (25-30-35%) være fordelagtigere end ved forbliven uden for EU, selv med de mest pessimistiske omstruktureringsscenarier.
- Tiltrædelsen medfører derfor fordelagtige indkomststigninger i CØL-8 især sammenlignet med de nationale lønstrukturer.

3. 100% direkte støtte medfører meget kraftige indkomstvirkninger, der vil kunne underminere bestræbelserne på at omstrukturere arbejdsmarkedet, og medfører sociale fordrejninger og uligheder

- Uden tiltrædelse af EU vil et gennemsnitligt landbrug på 20 ha i CØL-8 skabe indkomster i form af en værditilvækst svarende til 1,2 gange det nationale lønniveau sammenlignet med 0,9 i EU-15.
- Tiltrædelse uden direkte betalinger vil medføre en stigning på 50% i indkomsten for et landbrug på 20 ha (fra et beløb groft svarende til 1,2 gange lønnen til 1,8 gange lønnen efter tiltrædelsen).
- Fuldstændige direkte betalinger på grundlag af nylige referenceperioder forhøjer indkomsterne med 117% (svarende til 2,6 den gennemsnitlige årlige bruttoløn).
- Med 100% direkte betalinger på grundlag af CØL's ønsker forhøjes indkomsterne med rundt regnet 150% (fra 1,2 gange lønniveauet til 3 gange nationale lønniveau sammenlignet med et ikke-tiltrædelsesscenarie).
- Med så store direkte betalinger ville det være fordelagtigt for produktionsfaktorerne, dvs. arbejdskraften, at forblive i landbruget og ikke søge beskæftigelse uden for landbruget. I mange lande kunne direkte betalinger på dette niveau også medføre store sociale fordrejninger og uligheder.

4. Landmænd i CØL kan vokse og blive konkurrencedygtige på det fælles marked

- Selv uden direkte betalinger til landbrugerne i kandidatlandene forventer undersøgelsen en stigning i kornproduktionen, hvad der vil føre til større overskud. Virkningerne for produktionen af oksekød og mejeriprodukter er også positive, men er ikke nok til at medføre en betydelig stigning i det nuværende produktionsniveau. Det er et klart bevis på evnen til at kunne konkurrere på det fælles marked.

- Kun produktionen af svinekød forventes at falde, hvad der fremhæver den relative konkurrenceevne i denne sektor. Væksten i fjerkræproduktionen efter hurtige investeringer vil sandsynligvis blive modsvaret af stigende efterspørgsel på nye markeder. En sådan udviklingsproces vil være mulig for de mest dynamiske dele af svinekødsektoren.
- Tiltrædelsen af det fælles marked vil medføre en vis specialisering af landbrugsproduktionen i retning af produktion af markafgrøder i CØL og husdyrproduktion i EU-15.

5. Udvidelsen vil ikke skabe større markedsproblemer i et udvidet EU

- Hvad markafgrøder angår, skulle overskuddene af hvede ikke skabe større problemer, da hvede fra EU vil være konkurrencedygtig på verdensmarkedet. Overskuddet af majs i CØL vil kunne opsuges fuldstændigt af EU-15. Kun for rug og andet korn (især havre) vil det kunne blive vanskeligt at finde afsætning på verdensmarkedet.
- For husdyrproduktionen vil det være muligt at styre markederne for oksekød i EU-25, hvis forbrugernes ønsker ikke ændrer sig i større grad. Hvis kvoterne baseres på nylige referenceperioder, vil der ikke forekomme større forstyrrelser på EU's markeder for mejeriprodukter efter tiltrædelsen.

Det understreges, at simuleringerne ikke tager højde for de yderligere positive virkninger på indkomsterne, der følger af de udvidede foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne, som Kommissionen har foreslået.

Den fuldstændige undersøgelse kan findes på DG AGRI's netsted:

http://europa.eu.int/comm/agriculture/publi/reports/ceecimpact/index_en.htm

6. Produktion og indkomster³ i 2007

Tabellerne viser resultaterne af de fire simulerede scenarier:

1. "Basislinje", der forudsætter ingen tiltrædelse og uændrede landbrugspolitikker i CØL.
2. "CAP", gennemførelse af den fælles landbrugspolitik uden direkte betalinger. Produktionskvoterne er baseret på en nylig referenceperiode.
3. "CAP DP", gennemførelse af den fælles landbrugspolitik med fuldstændige direkte betalinger. Produktionskvoterne er baseret på en nylig referenceperiode.
4. "CC position", gennemførelse af den fælles landbrugspolitik med fuldstændige direkte betalinger og kvoter. De direkte betalinger og kvoterne er baseret på den position, som kandidatlandene fremlagde inden juli 2001.

³ Produktionen af markafgrøder og husdyr inkluderer ikke direkte betalinger (bruttoværditilvækst til markedspriser). Sektorindkomsten inkluderer direkte betalinger (bruttoværditilvækst til basispriser).

Markafgrøder	2002	Basislinje	CAP	CAP DP	CC position
Tjekkiet	100	102	147	147	147
Estland	100	102	110	107	113
Ungarn	100	98	147	147	147
Letland	100	103	102	92	96
Litauen	100	97	97	85	85
Polen	100	102	118	123	123
Slovakiet	100	106	130	136	136
Slovenien	100	101	109	108	108
CØL-10	100	101	125	127	128
Bulgarien	100	101	117	121	121
Rumænien	100	100	111	116	116
CØL-10	100	101	121	124	124
EU-15	100	100	99	99	99

Husdyr	2002	Basislinje	CAP	CAP DP	CC position
Tjekkiet	100	101	129	130	139
Estland	100	86	139	160	182
Ungarn	100	92	88	87	96
Letland	100	86	151	166	155
Litauen	100	82	113	133	128
Polen	100	94	131	130	148
Slovakiet	100	97	112	112	113
Slovenien	100	108	92	99	98
CØL-8	100	95	120	121	133
Bulgarien	100	104	81	81	80
Rumænien	100	93	36	132	131
CØL-10	100	95	108	119	129
EU-15	100	97	97	97	99

Sektor-Indkomst	2002	Basislinje	CAP	CAP DP	CC position
Tjekkiet	100	101	160	221	246
Estland	100	88	155	241	354
Ungarn	100	94	116	169	194
Letland	100	84	159	265	344
Litauen	100	79	105	206	218
Polen	100	97	135	188	229
Slovakiet	100	99	145	248	264
Slovenien	100	106	96	133	134
CØL-8	100	96	130	189	223
Bulgarien	100	104	100	161	177
Rumænien	100	99	90	179	186
CØL-10	100	97	120	186	212
EU-15	100	102	102	102	103